

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Udrag fra Sygdommen til Døden

Citation: Kierkegaard, Søren: "Frygt og bæven", i Kierkegaard, Søren: *Frygt og bæven*, udg. af Lars Petersen ; Merete Jørgensen , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1994, s. 225. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-kierkegaard02val-shoot-idm140578675999504/facsimile.pdf> (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Frygt og bæven

arges saa paa den, eller rettere, han tager af den Anledning til at forarges paa hele Tilværelsen; han vil saa tiltrods være sig selv, ikke tiltrods for den være sig selv uden den (det er jo at abstrahere fra den, og det kan han ikke, eller det er Bevægelsen i Retning af Resignationen), nei han vil tiltrods for eller paa Trods mod hele Tilværelsen være sig selv med den, tage den med, næsten trodsende paa sin Qval. Thi haabe paa Mulighed af Hjælp, især da i Kraft af det Absurde, at for Gud er Alt muligt, nei, det vil han ikke. Og søge Hjælp hos nogen Anden, nei, det vil han for Alt i Verden ikke, han vil hellere, om saa skulde være, med alle Helvedes Qvaler være sig selv end søge Hjælp.

Og sandeligen det er dog just ikke saa ganske sandt, Det der tales om, »at det da følger af sig selv at en Lidende saa gerne vil hjælpes, naar blot Nogen kan hjælpe ham« – det er langt fra saa, om det Modsatte end ikke altid er saa fortvivlet som her. Sagen er denne. En Lidende har gjerne een eller flere Maader, paa hvilke han kunde ønske at hjælpes. Bliver han saaledes hjulpen, ja saa vil han gjerne hjælpes. Men naar det i dybere Forstand bliver Alvor med at skulle hjælpes, især da af en Hoiere, eller den Hoieste – dette Ydmygende at maatte tage mod Hjælpen ubetinget paa enhver Maade, at blive som et Intet i »Hjælperens« Haand, for hvem Alt er muligt, eller blot det at maatte bøje sig for et andet Menneske, saalænge man søger Hjælpen at maatte opgive at være sig selv: o, der er vistnok megen, endog langvarig og kvalfuld Lidelse, i hvilken dog ikke Selvet ømmer sig saaledes, og som det derfor i Grunden foretrækker med Bibehold af at være sig selv.

Men jo mere Bevidsthed der er i en saadan Lidende, som fortvivlet vil være sig selv, desto mere potentiører Fortvivlelsen sig ogsaa, og bliver det Dæmoniske. Dets Oprindelse er gjerne denne. Et Selv, der fortvivlet vil være sig selv, ømmer sig i en eller anden Pinagtighed, der nu engang ikke lader sig borttage eller adskille fra hans concrete Selv. Just paa denne Qval kaster han saa hele sin Lidenskab, der tilsidst bliver en dæmonisk Raseri. Om det nu var saa, om Gud i Himlene og alle Engle tilbode ham at hjælpe ham af dermed, nei, nu vil han ikke, nu er det for sildigt, han havde engang gjerne givet Alt for at blive denne Qval qvit, man lod ham vente, nu er det bagefter, nu, nu vil han

træget som Fortvivlelse er saaledes væsentlig forskjellig fra fortvivlet ikke at vilje være sig selv, thi den vil fortvivlet være sig selv, dog med Undtagelse af et enkelt, i Henseende til hvilket den fortvivlet ikke vil være sig selv.